

بررسی تشخیص ملکولی استافیلوکوکوس اورئوس توسط ژن های SEA- SEB-SEC-23SR rRNA و روش کشت میکروبی

دکتر حامد اهری^۱، دکتر دلور شهباززاده^{۲*}، دکتر علی میثاقی^۳، دکتر محمدرضا پور شفیعی^۴، شیما قلی زاده سلطانی^۵، سمیه عنایتی^۶

چکیده

هدف از این مطالعه بررسی مقایسه ای روش PCR با روش کشت میکروبی استافیلوکوکوس اورئوس می باشد. دو ترکیب اصلی دیواره سلولی باکتری استافیلوکوکوس، پپتیدگلیکان و اسیدهای تیکوئیک وابسته است که به علت سختی دیواره این نوع کوکسی گرم مثبت و عدم تأثیر آنزیم های لیزوزیم، پروتئاز K یا موتیلایزین، از لیز سلولی در ازت مایع استفاده گردید. به علت تنوع گونه ای (شامل ۷ گونه و ۲۷ تحت گونه) و همچنین نقش این باکتری در بهداشت مواد غذایی، تشخیص سریع و دقیق آن از اهمیت به سزائی برخوردار است. در این بررسی از ژن 23S rRNA که در انواع استافیلوکوکوس ها حفظ شده استفاده گردید که مشخص شد که تشخیص این باکتری با استفاده از روش ملکولی با پرایمر مذکور از سایر باکتری های گرم مثبت امکان پذیر و کاملاً اختصاصی است و همچنین از سه پرایمر دیگر (A, B, C) جهت شناسائی وارته باکتری در روش PCR استفاده شد. در آزمایش انجام شده بر روی باکتری استرپتوکوکس فکالیس به عنوان کنترل منفی با استفاده از این پرایمر های اختصاصی، نتایج بیانگر آن بود که هیچگونه بانندی در ژل الکتروفورز بدست نیامد و اختصاصی بودن آزمایش به اثبات رسید. محصولات به دست آمده ۴۹۹ و ۱۰۲ و ۱۶۴ و ۵۱۰ بپه ترتیب برای ژن های 23S rRNA, A, B, C بوده و همچنین میزان دقت آزمایش (۱۰^۱) سلول در روش PCR بود که در مقایسه با کشت میکروبی (۱۰^۲) سلول قابل ملاحظه است.

واژگان کلیدی: استافیلوکوکوس اورئوس، واکنش زنجیره ای پلی مراز،

23SrRNA

مقدمه

جنس استافیلوکوکوس از خانواده میکروکوکاسه اولین بار در سال ۱۸۷۸ توسط کخ در چرک مشاهده شد (۱). استافیلوکوکوس، کوکسی گرم مثبتی است که عفونت های متنوعی را در انسان و دام ایجاد می کند و به علت مقاومت

A Survey of Staphylococcus aureus molecular detection by using 23S rRNA, A, B, C genes and microbial culture.

Ahari, H.¹, Shabbazzadeh, D.^{2*}, Misaghi, A.³, Pourshafie, M.⁴, Gholizadeh, Sh.⁵, Enayati, S.⁶

1-Graduated of veterinary Medicine, Islamic Azad University, Urmia Branch, Urmia, Iran

2-Department of Biotechnology, Pasteur Institute, Tehran, Iran (shabbazzadeh@pasteur.ac.ir)

3-Department of food hygiene, faculty of veterinary medicine, Tehran University, Tehran, Iran

4-Department of microbiology, Pasteur Institute, Tehran, Iran

5-Student of Veterinary Medicine, Urmia University, Urmia, Iran

6-Department of Biotechnology, Pasteur Institute, Tehran, Iran

The aim of this study is comparing of two method of molecular technology PCR and microbial culture for detection of *Staphylococcus aureus*. Because of stiffness of cell wall composed of peptidoglycan and related teicoic acids of this positive gram cocci and lack of effect of lysozyme enzymes, proteinase k or mutily sine, the liquid nitrogen lysis method was used. Due to the several kinds of these bacterium species (27 species and 7 sub species) and also role of this pathogen in food hygiene, rapid and accurate detection is very important. In this study 23S rRNA gene that is conserved in *staphylococcus* spp. was used in order to design a set of primers in molecule detection. By this method, each species and subspecies among other gram positive bacterial strains in contaminated samples could easily yraced. Furthermore three set of primers were designed to detect staph. Aureus species in PCR method. Streptococcus was used as negative control and by using these specific primers no bands were observed in gell electrophoresis which is a reason for specificity of this primer in different kinds of *Staphylococcus* spp. PCR products obtained were 499 bp, 102 bp, 164 pb and 451 pb for 23SrRNA, A, B, C genes respectively. Sensitivity of test was 10 cell in PCR, method comparing to 100 cell in culture method, is considerable.

Key words: *Staphylococcus aureus*, Polymerase chain reaction, 23S rRNA

۱- دانش آموخته دکترای دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ارومیه، ایران

۲- بخش بیوتکنولوژی، انستیتو پاستور، تهران، ایران (shabbazzadeh@pasteur.ac.ir)

۳- گروه بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۴- بخش میکروبیولوژی، انستیتو پاستور، تهران، ایران

۵- دانشجوی دکترای دامپزشکی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

۶- کارشناس بخش بیوتکنولوژی، انستیتو پاستور، تهران، ایران

سویه‌های انسان به آنتی‌بیوتیک‌های رایج، درمان و تشخیص را مشکل می‌نماید. تشخیص سریع و به موقع سویه‌های باکتری از اهمیت ویژه‌ای در درمان عفونت برخوردار است. امروزه از واکنش‌های زنجیره‌ای پلی‌مراز به عنوان روشی حساس و دقیق در تشخیص به موقع عفونت‌های میکروبی استفاده می‌نمایند. (۲،۱). با توجه به شایع بودن آلودگی نمونه‌های لبنی به انواع گونه‌های استافیلوکوکوس و همچنین راندمان پائین روش هائی مانند الیزا و کشت میکروبی می‌توان گفت که جایگزینی واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز به جای روش‌های مذکور کمک به سزائی در تشخیص سریع و دقیق پاتوژن می‌نماید. در این راستا استفاده از ژن ۲۳S rRNA که در تمامی گونه‌های استافیلوکوکوس مشترک است نقش تعیین‌کننده‌ای در شناسائی انواع آلودگی‌های ناشی از استافیلوکوکوس و تمایز آن با دیگر باکتری‌ها را دارا می‌باشد (۶،۳).

مواد و روش کار

الف) کشت باکتری

سوش استاندارد استافیلوکوکوس (RTCC 2411) از بخش بهداشت مواد غذایی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران فراهم شد.

با استفاده از لوله‌های استریل مقدار ۵ ml از محیط کشت TSB حاوی ۱۰۰ μl از سوش باکتری تهیه گردید و مدت (۲۴-۱۸ ساعت) در انکوباتور متحرک کشت داده شد. سپس حجم ۱/۵ ml را به داخل میکروتیوب انتقال داده و با دور ۳۰۰۰ *g به مدت ۵ دقیقه سانتریفیوژ نموده پس از دور ریختن مایع روئی که حاوی محیط کشت TSB بوده، سلولهای باکتری رسوب یافته جهت استخراج DNA مورد استفاده قرار گرفت.

ب) استخراج DNA ژنومیک باکتری

در بررسی مولکولی ژنوم باکتری، اولین مرحله استخراج DNA ژنومیک می‌باشد. (۲۵) میزان ۳۰ μl از SDS (Sodium dodecyle sulfat) در صده میکروتیوب حاوی کشت باکتری افزوده و سپس میکروتیوب را به درون هاون چینی اتوکلاو شده تخلیه وازت ۱۹۶ C^o - را به ۲ برابر حجم معادل در هاون ریخته و بعد از تشکیل کریستال‌های یخ در هاون، سلول‌ها خرد می‌شود که به علت تشکیل کریستال‌های یخ، دیواره سلولی باکتری (تحت تأثیر ضربات مکانیکی) به راحتی شکسته شده و بدون استفاده از هرگونه آنزیمی که جهت سوش‌های مختلف مصرف می‌گردد لیز سلولی انجام و DNA قابل استخراج می‌گردد (۲). سپس محتوای هاون را به درون میکروتیوب انتقال داده و بعد از افزودن فنل کلروفرم و سانتیفریژ با ۱۰۰۰۰ *g به مدت ۱۰ دقیقه، مایع روئی را برداشته و فنل دور ریخته شد. سپس هم حجم فنل خارج شده، کلروفرم ایزوآمیل الکل ۱ به ۲۴ افزوده و با ۱۰۰۰۰ *g به مدت ۲ دقیقه سانتریفیوژ می‌نماییم. میتوان حجم ۲۰ μl آنزیم RNase جهت لیز RNA اضافه کرد. سپس ۷/۵ μl کلروفرم سدیم (۶،۵ مولار) جهت رسوب کلاف DNA اضافه کرده و با اضافه نمودن ۶۰۰ μl از ایزوپروپانل و باقی ماندن در دمای محیط به مدت ۱۰ دقیقه و سانتریفیوژ ۱۰۰۰۰ *g به مدت ۱۰ دقیقه در دمای ۴ C^o و تخلیه مایع روئی و باقی ماندن پلیت کف میکروتیوب شستشو با اتانل ۷۰٪ انجام گرفت و این عمل دو بار تکرار گردید. و سپس سانتریفیوژ نهایی با ۹۰۰۰ *g به مدت ۵ دقیقه انجام گرفت و در نهایت الکل روئی را تخلیه و میکروتیوب را به صورت وارونه و درباز به روی کاغذ رطوبت‌گیر برای ۳۰ دقیقه گذارده. و بعد خشک شدن این پلیت، ۱۰۰ μl آب مقطر دوبار تقطیر شده به آن اضافه گردید.

ج) تشخیص مولکولی به کمک ژن توکسیک ژن *Sr*

A-B-C- ۲۳RNA

پرایمرهای اختصاصی استافیلوکوکوس اورئوس استفاده شد که سرانجام چهار جفت پرایمر به شرح ذیل از طریق شرکت سیناژن تهیه گردید.

(۱) با استفاده از منابع موجود در این زمینه و بررسی سکانس ژن RNA ۲۳Sr باکتری استافیلوکوکوس، یک جفت پرایمر F که مشترک در انواع استافیلوکوکوس ها می باشد) (۲) و همچنین جهت شناسائی ژنهای توکسیک A-B-C، از

جدول ۱: سکانس پرایمرهای مصرفی در واکنش زنجیر های پلی مراز

	Primer Name	Oligonucleotide sequence ((50-30))	Amplicon size (bp)	Target gene	Reference
1	(23s r1200)F	TTT-GG -TCC-TTG-TCC -GGA -TGT -AGC	499	F1	Cremonesi(2005)
	R (23s r1200)	AGA-AT -CTT -CAC -GCT-CTC -TC		F2	Cremonesi(2005)
2	SEA1	GGT-TAT-CAA-TGT-GCG-GGT-GG	102	A1	E.da Silva(2004)
	SEA2	CGG-CAC-TTT-TTT-CTC-TTC-GG		A2	E.da Silva(2004)
3	SEB1	GTA-TGG-TGG-TGT-ACC-TGA-GC	164	B1	E.da Silva(2004)
	SEB2	CCA-AAT-AGT-GAC-GAG-TTA-GG		B2	E.da Silva(2004)
4	SEC1	AGA-TGA-AGT-TGA-TGT-GTA-TGG	451	C1	E.da Silva(2004)
	SEC2	CAC-ACT-TTT-AGA-ATC-AAC-CG		C2	E.da Silva(2004)

۲) برنامه استفاده در ترمال سایکر:

برنامه مورد استفاده با پرایمرهای ۱۶۹۸ Sr ۲۳ و ۲۳SF۱۲۰۰ در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲: برنامه مورد استفاده دستگاه جهت PC

	دنا تورا سیون	اتصال و الحاق	توسعه و تکثیر
سیکل اول	min -۵C ^{۹۴}
سیکل های اصلی	min -۲C ^{۹۴}	min-۱C ^{۵۷}	min -۱C ^{۶۸}
سیکل آخر	Min -۷C ^{۷۲}

اندازه گیری میزان دقت آزمایش

ابتدا با اندازه گیری جذب نوری در طول موج ۶۰۰ نانومتر از حجم ۱ ml از سوش استافیلوکوکوس اورئوس که برابر ۰/۰۲ حاصل گردید (۱۰^۷) با انجام رقت سازی به روش Serial Dilution رقت های ۱۰^۶ تا ۱۰^۱ را تهیه نموده پس از انجام استخراج DNA و انجام PCR و تزریق به روی ژل آگاروز نتایج زیر به دست آمد.

کشت باکتری

به صورت تجربی نمونه شیر (عاری از هر گونه پاتوژن) را آلوده به استافیلوکوکوس اورئوس نموده و بعد از ترکیب یک کلونی از کشت باکتری مذکور با شیر پاستوریزه، نمونه را با ۳۰۰۰* g به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفیوژ نموده و سپس بعد از جدا شدن رسوب و خامه شیر مذکور، مقداری از خامه را با آنس برداشته و الباقی شیر را تخلیه نموده و با همان آنس مقداری از رسوب انتهائی را هم بر می داریم و به میزان یک لوپ کامل روی محیط آگار خون دار برده بعد از ۲۴ الی ۴۸ ساعت انکوباسیون در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد به بازدید پلیت ها می پردازیم و در صورت مشاهده پرگنه ای استاف به رنگ سفید و زرد و همچنین لبه های کاملاً گرد پرگنه ها به مثبت بودن نتایج کشت پی می بریم. (لازم به ذکر است که هر یک از رقت های تهیه شده در بخش دوم را به محیط های کشت به صورت جداگانه انتقال دادیم تا مقایسه دقت کشت با تشخیص ملکولی نیز انجام شده باشد).

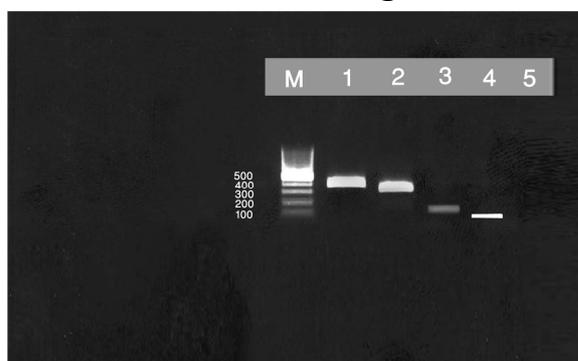
نتایج

تعداد تکرار سیکل های اصلی ۳۰ بار است، در این پروسه در طی روند واکنش زنجیره ای پلی مرز، قطعه هائی به اندازه ۴۹۹ و ۱۰۲ و ۱۶۴ و ۴۵۱ تکثیر داده می شود که در عمل الکتروفورز با مقدار ۷/۵ μl از محصول حاصله و ۲ μl از سایز

مارکر (وزن مارکر) و افزودن به ژل آگارز ۱٪ باند به وضوح مشخص می گردد.

الکتروفورز DNA در ژل آگاروز

بعد از تهیه ژل ۱٪ و انجام الکتروفورز، ابتدا ژل در تانک حاوی اتیدیوم بروماید ۱۰ mg/ml به مدت ۱۵ دقیقه قرار داده شده و بعد به مدت ۳ دقیقه به تانک آب مقطر و آب مقطر دوبار تقطیر انتقال یافته شد، سپس به دستگاه ترانس الومیناتور برده و نتایج به صورت نگاره ۱ بیان گردید.

نگاره ۱: نتایج ایجاد شده در ژل آگاروز

در این تصویر، در ردیف M سایز مارکر (DNA Ladder Plus 100Ps شرکت سیناژن که به ترتیب حاوی باندهای ۱۰۰-۲۰۰-۳۰۰-۴۰۰-۵۰۰.. بوده و در ردیف ۱، باند حاصل از محصول ۴۹۹bp و واکنش زنجیره ای پلی مرز (SEC) و در ردیف ۲ باند محصول ۱۶۴ مربوط به (SEF) و در ردیف ۳ باند ضعیف محصول ۱۶۴ مربوط به (SEB) و در ردیف ۴ نیز باند محصول ۱۰۲ bp مربوط به (SEA) و همچنین در ردیف ۵ نمونه کنترل منفی استرپتوکوکوس فکالیس می باشد. همچنین دقت واکنش به میزان ۱۰^۱ سلول در نمونه بوده که در تصویر شماره ۲ این امر قابل مشاهده می باشد می توان باند حاصل از رقت های ۱۰^۰ تا ۱۰^۵ را در تصویر مشاهده نمود ولی رقت ۱۰^۰ قابل رویت نبوده و این امر بیانگر آن است که دقت تست به نحوی است که حتی با وجود تنها ۱۰ باکتری در هر نمونه می توان به آسانی جهت تشخیص باکتری استافیلوکوکوس اورئوس استفاده نمود.

گرفت که در صورت عدم دسترسی به آنزیم های اختصاصی جهت هر گونه می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

سیلوا (Silva) و همکاران در سال ۲۰۰۴ برای تشخیص استافیلوکوکوس ارئوس از سه جفت پرایمر A, B, C استفاده کردند که برخی از مشخصات آن به شرح ذیل می باشد:

الف - محصول PCR با جفت پرایمر SEA برابر ۱۰۲ bp و SEB برابر ۱۶۴bp، و SEC برابر ۴۵۱bp بود.

ب - باند مورد نظر در نمونه های غیر از استافیلوکوکوس مشاهده نشده (کنترل منفی) که بیانگر ویژگی مطلوب تست بود.

ج - از لحاظ حساسیت، برابر تعداد ۴ باکتری می باشد که از این لحاظ بسیار مناسب نشان داد.

د - پروفایل حرارتی دارای ۲۵ سیکل بوده که ایده آل و از لحاظ مدت زمانی تست، بسیار مناسب بود.

ه - همچنین تعداد نمونه تهیه شده ۱۰۰ نمونه (۳۶ نمونه ورم پستان بز و ۶۴ نمونه ورم پستان گاو) بوده که براساس نتایج حاصله میزان سمیت شیرهای حاصله از ورم پستان بز بسیار بالاتر از ورم پستان گاو بود.

- در مقایسه با تحقیق انجام شده، میزان حساسیت تست E. da. Silva بسیار ایده آل تر بوده که با توجه به استفاده از پرایمرهای SEA, SEB, SEC این مقاله در تحقیق مذکور و استفاده از پرایمر ژن ۲۳S rRNA از مقاله (P. cremonesi, 2005) و تنظیم پروفایل حرارتی به صورت تجربی برابر تعداد ۳۰ سیکل که فصل مشترک دو مقاله می باشد، میزان حساسیت مناسبی در مقایسه با این تحقیق حاصل گردید.

کرمونسی (cremonesi) و همکاران او در سال ۲۰۰۵ جهت تشخیص استافیلوکوکوس ارئوس در فرآورده های شیری از ۱۱ جفت پرایمر به روش Multiplex PCR استفاده کردند.

نگاره ۲: تصویر واکنش زنجیره ای پلی مرز حاصل از رقت سازی ستون M سایز مارکر 100bp DNA ladder plus ستون شماره ۱ رقت 10^{-6} - ستون شماره ۲ رقت 10^{-5} - ستون ۳ رقت 10^{-4} - ستون شماره ۴ رقت 10^{-3} - ستون شماره ۵ رقت 10^{-2} - ستون شماره ۶ رقت 10^{-1} که به سختی قابل رویت می باشد.

در نهایت کشت میکروبی نمونه های شیر مورد آزمایش به روی محیط های آگارخون دار به صورت همزمان انجام شد و نتایج حاصل از کشت نشان داد که تا رقت 10^{-2} اسلول قابلیت تشخیص راداراست که در مقایسه با تشخیص ملکولی که تا 10^{-1} اسلول را تفکیک می نماید فاصله به سزائی دارا می باشد.

بحث

با توجه به نتایج حاصله که در نگاره ۱ مشاهده می شود باند مربوط به پرایمر SEB ضعیف بوده که مربوط به کم بودن توکسین B در سوش پاتوژن استافیلوکوکوس اورئوس دریافت شده از بخش بهداشت مواد غذایی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران می باشد که در تحقیقات قبلی انجام شده نیز این باند نامشخص بوده که البته با تزریق دو برابر به ژل و همچنین استفاده از قدرت UV ۴۰۰می توان این باند را بهتر رویت نمود (انجام شده ولی نتایج در اینجا ذکر نشده) در مجموع وجود استافیلوکوکوس با پرایمر S ۲۳rRNA و تائید وارپته اورئوس با سه پرایمر اختصاصی مربوطه انجام گرفت همچنین روش مطلوب استخراج DNA حاصله در این آزمایش، برای اولین بار مورد ارزیابی قرار

خواهد گذاشت (۵،۴) و از طرف دیگر مهمترین مزیت این روش بر روشهای کشت میکروبی در آن است که در کشت آزمایشگاهی سویه های مختلف استاف ممکن است باعث بوجود آمدن حالات مختلف شود که احتمالا مربوط به عوامل رشد متفاوت هر کدام از آنها باشد که به امر جداسازی میکروبی آنها با یک روش واحد خدشه وارد می نماید. و همچنین برای ایجاد جواب مثبت از طریق PCR وجود حدود 10^6 cfu /50ml از باکتری در نمونه غالباً کافی به نظر می رسد در حالیکه در روشهای کلینیکی همچون الایزا و کشت میکروبی حساسیتی حدود ۸۵ در صد را دارا هستند که این حساسیت هم خود در اولین دوره شیردهی در هر دو روش به ترتیب ۲۵ در صد و ۳۵ در صد کاهش می یابد. (۶) همچنین بر اساس نتایج بدست آمده در سال ۲۰۰۱ روش PCR کارایی بالایی برای تشخیص ورم پستان استافی در مقایسه با کشت میکروبی داراست چرا که در بیشتر موارد میکروارگانیسم داخل سلولی مذکور به تعداد کافی در دسترس نمی باشد تا توسط کشت متداول باکتریایی جداسازی شود در حالیکه PCR چنین محدودیتی ندارد و قابلیت تشخیص تعداد کم پاتوژن در نمونه را داراست (۸) در تحقیق حاضر علی‌رغم کارایی بالای روش PCR نسبت به کشت میکروبی و روشهای دیگر جهت شناسایی و تشخیص مشخص شده، متنها در واکنشهای زنجیره‌ای پلی‌مرز مشکلاتی وجود دارد که در سایر تحقیقات هم به نوعی شاهد آن بوده‌ایم. زمانی که میزان عامل در نمونه کمتر از 10^6 CFU/ml باشد، اثبات حضور آن توسط این روش تشخیص مولکولی، می‌تواند بسیار متفاوت باشد که این مسئله غالباً به از دست رفتن بسیاری از این ارگانیسم‌ها در نمونه در زمان سانتریفوژ مربوط می‌شود. از طرف دیگر بایستی به این نکته توجه داشت که از نظر تنوری واکنشهای زنجیره‌ای پلی‌مرز توانایی تشخیص حتی یک ژنوم انفرادی را نیز در یک نمونه دارا است. لذا حساسیت بسیار بالایی برای این روش در مقایسه با دیگر روش‌های آزمایشگاهی

الف: استفاده از ۱۰ جفت پرایمر تخصصی و یک جفت پرایمر مشترک که در کلیه گونه‌های استافیلوکوکوس ارئوس ژن (۲۳S rRNA) محافظت شده می‌باشد از مزایای این تحقیق بوده که در نهایت نتایج به دست آمده از روش Multiplex PCR را با روش Immunoassay مورد مقایسه قرار داده است و نشان داده که از حساسیت و ویژگی بالاتری نسبت به روش ایمونواسی برخوردار بود.

ب: تعداد سیکل‌های پروفایل حرارتی برابر ۳۰ سیکل بوده و تعداد ۹۲ نمونه شیر مورد بررسی قرار گرفت که ۶۶ نمونه مثبت بودند.

ج: حساسیت تست به روش serial dilution مورد ارزیابی قرار گرفت که توانایی تشخیص دو باکتری را نداشته و تنها تا میزان 10^5 Pg راتشخیص داده که بسیار مطلوب می‌باشد.

و: ویژگی این تست هم ۱۰۰ درصد بود.

د: ما نیز در این مطالعه همچون *P. cremonesi* و همکاران از پرایمر ژن (۲۳S rRNA) جهت تشخیص مولکولی استفاده نمودیم چرا که در تمام گونه‌های استافیلوکوک‌ها محافظت شده می‌باشد، لیکن طول مدت زمانی که نمونه‌ها جهت جمع‌آوری و نگهداری صرف گردید سبب کاهش میزان حساسیت تست در مقایسه با تحقیق انجام یافته می‌باشد.

نتایج حاصل از تحقیقات. از چند جنبه مشکلات مربوط به شناسایی استافیلوکوکوس را از طریق کشت میکروبی نشان میدهد که مهمترین آن عبارتند از: تعداد موارد شناسایی شده توسط کشت میکروبی محدودیت بیشتری در شناسایی آلودگی شیر و سایر لبنیات دارد و همچنین طولانی شدن زمان انکوباسیون جهت دیدن پرگنه‌های این باکتری. غالباً باعث افزایش احتمال آلودگی‌های ثانویه آزمایشگاهی و حتی خشک شدن و نا کارآمد شدن محیط کشت قبل از حصول نتیجه لازم می‌شود که احتمالاً در ثبت نتایج واقعی تاثیر

- by *Staphylococcus* species isolated from mastitic goat milk. *Small Rumin. Res.* 55, 45-49.
- 6-Mehrotra, M., Wang, G., Johnson, W.M., (2000). Multiplex PCR for detection of genes for *Staphylococcus aureus* enterotoxins, exfoliative toxins, toxic shock syndrome toxin 1, and methicillin resistance. *J. Clin. Microbiol.* 38, 1032-1035.
- 7-Robbins, R., Gould, S., Bergdoll, M., (1974). Detecting the enterotoxigenicity of *Staphylococcus aureus* strains. *Appl. Microbiol.* 28, 947-950.
- 8-Stephan, R., Annemuller, C., Hassan, A.A., Lammler, Ch., (2001). Characterization of enterotoxigenic *Staphylococcus aureus* strains isolated from bovine mastitis in north-east Switzerland. *Vet. Microbiol.* 78, 373-382.

قائل هستند. مخصوصاً استفاده از این روش در مواردی که انجام روش های میکروبی شناسی محدودیت های جدی دارد، برای بهبود تشخیص و شناسایی عامل بیماری کاربرد مهمی دارد.

تشکر و سپاسگزاری

بدین وسیله از استاد ارجمند جناب آقای دکتر تقی زهرائی صالحی و همچنین خانم دکتر شبنم شاملودر آزمایشگاه دامپزشکی و آقای دکتر نریمان شیخی در آزمایشگاه دامپزشکی پاستور و پرسنل بخش بیوتکنولوژی و میکروبی شناسی انستیتو پاستور ایران به خصوص سرکار خانم دکتر ملیحه طالبی و سرکار خانم سمیه عنایتی که در تمامی مراحل تحقیق ما را یاری نمودند کمال تشکر را داریم.

فهرست منابع

- 1-Bergdoll, M.S., (1990). Staphylococcal food poisoning. In: *Foodborne Diseases*. D.O. (Ed.), Academic Press, San Diego, Pp: 85-106.
- 2- Da Silva, E.R., do Carmo, L.S., da Silva, N., (2004). Detection of the enterotoxins A, B and C genes in *Staphylococcus aureus* from goat and bovine mastitis in Brazilian dairy herds. *Vet. Microbiol.* 106, 103-107.
- 3-Cardoso, H.F.T., Silva, N., Sena, M.J., Carmo, L.S., (1999). Production of enterotoxins and toxic shock toxin by *Staphylococcus aureus* isolated from bovine mastitis in Brazil. *Lett. Appl. Microbiol.* 29, 347-349.
- 4-Chen, T.-R., Hsiao, M.-H., Chiou, C.-S., Tsen, H.-Y., (2001). Development and use of PCR primers for the investigation of C1, C2 and C3 enterotoxin types of *Staphylococcus aureus* strains isolated from food-borne outbreaks. *Int. J. Food Microbiol.* 71, 63-70.
- 5-Da Silva, E.R., Boechat, J.U.D., Dias Martins, J.C., Barbosa Ferreira, W.P., Pimenta Siqueira, A., da Silva, N., (2004). Hemolysin production